

NOTAT

Budgetgrundlag for Ungdommens Uddannelses- Vejledning i Slagelse

16. april 2015
UU Vestsjælland
Jacob Mortensen

I forbindelse med budgetforliget i 2015, blev det aftalt, at man som følge af lov- og cirkulæreprogrammet ville beskære Slagelses del af UU Vestsjællands budget med 114.000,- kr. i 2015. Samtidig besluttedes det, at man i forbindelse med budget 2016 processen med baggrund i erfaringer fra vejledningsåret 2014-15 skulle beslutte finansieringen for den kommende budgetperiode.

Baggrunden for oplæg til besparelse på UU-området fra 2015 hænger sammen med den nye vejledningslov, som trådte i kraft august 2015 og den nye Erhvervsuddannelseslov, der træder i kraft august 2015 og som stiller krav om minimumkarakteren 2 i dansk og i matematik.

Slagelse Kommunes socioøkonomiske og uddannelsesmæssige grundlag:

- Slagelse Kommune er Danmarks 6 mest socioøkonomiske belastede kommune, når man blandt andet ser på uddannelse, beskæftigelse, indkomst og kriminalitet. (Ceveas analyse 2014.)
- 20 % af de 16 – 29årige har kun grundskolen som højeste uddannelsesniveau. (Arbejdernes Erhvervsråds analyse marts 2015)
- 24 % af eleverne til Folkeskolens Afgangsprøverne i dansk og matematik opnåede ikke karakteren 2 til prøverne juni 2014. (Undervisningsministeriets Datavarehus)
- Eleverne i Slagelse Kommunes folkeskoler ligger i gruppen af dem, der trives næst dårligst på landsplan. (Cevea april 2015)
- Antallet af unge, der ikke kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse eller EGU og derfor skal igennem en indstillingsprocedure til STU, har været kraftigt stigende siden 2010 (Slagelse Kommunes STU analyse 2014).
- Slagelse Kommune vil i de kommende år skulle modtage et væsentligt antal flygtninge, der for de unges vedkommende vil skulle vejledes i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Grundskolevejledningen:

Med baggrund i vejledningsloven foretog Finansministeriet en økonomisk beregning på, at 20 % af eleverne på landsplan i 8. kl. ikke ville blive erklæret uddannelsesparate i forbindelse med Uddannelsesparathedprocessen (UPV).

Beregningen var blandt andet grundlaget for besparelsesoplægget på landsplan. Udgangspunktet var, at en styrkelse af Uddannelses- og Jobundervisningen (UJ) i grundskolen og en fokusering af vejledningen, hvor elever, der bliver erklæret uddannelsesparate, sammen med deres forældre skal klare sig selv i valgprocessen. Man mente at dette ville mindske behovet for UU's vejledning.

Realiteterne for Slagelse Kommune er dog noget anderledes end finansministeriets beregningsgrundlag.

I skoleåret 2014 – 15 blev 33 % af eleverne i folkeskolernes 8. klasser erklæret ikke uddannelsesparate, altså 65 % flere en ministeriets beregninger. (Og her er eleverne i specialskoler og specialklasser holdt ude af statistikken, da de blev vurderet åbenlyst ikke uddannelsesparate.) Denne, i forhold til forventningen, forøgede antalsvise gruppe skal tilbydes en særlig vejledningsindsats. Her er det UU vejlederen, der har den absolutte spidskompetence hvad angår afklaring og forventningsafstemning, når det gælder optagelse på en ungdomsuddannelse.

Samtidig kan vi konstatere, at uddannelsesparate elever og deres forældre på trods af UU Vestsjællands kollektive vejledning og forældrekurser ikke har den viden om uddannelsessystemet og tilmeldingsprocedure, der skal til, for at de selv kan varetage tilmeldingsprocessen.

Endelig kan vi konstatere, at indsatsen på UJ-undervisningsområdet har været 100 % afhængig af UU Vestsjællands facilitering og koordinering. Lærerne har ikke det nødvendige overblik over uddannelsessystemet og UJ-forløbsmuligheder og ej heller det nødvendige netværk til ungdomsuddannelserne, erhvervslivet og organisationer.

Behovet for UU Vestsjællands indsats i grundskoleområdet er derfor ikke blevet mindre, tværtimod. UU Vestsjælland har med baggrund i vejledningsreformen tilrettet vejledningsindsatsen og faciliteringen af skoler, elever og forældre, hvilket udelukkende har kunnet lade sig gøre indenfor den ramme, der var grundlaget i 2013-14.

Ungevejledningen:

UU Vestsjælland har vejledningsforpligtigelsen for alle unge mellem 15 og 24, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse og ikke får vejledning af jobcentret og andre.

For de 15 – 17 er der lovmæssigt tale om en skærpet intensiv vejledningsforpligtigelse i forbindelse med denne gruppes uddannelsespligt.

UU-vejlederne deltager i mange forskellige samarbejdsrelationer og er dagligt engageret i åben vejledning i Ungehuset. Derudover er UU-vejlederne meget engagerede i bydelsindsatserne og har åben vejledning i såvel Nordbyen, Ærøvej, Motalavej og Parkvejskvartererne.

UU Vestsjælland har gennem de sidste par år oplevet, at gruppen af unge i farezonen med tunge faglige personlige og sociale problemer er blevet tungere og kræver flere vejledningsressourcer end tidligere. Med baggrund i de skærpede optagelseskrav til ungdomsuddannelser forventes derudover et øget pres på ungevejledningsindsatsen.

STU-vejledningen:

Behovet for indstillinger til STU og vejledningen af bevilgede STU-er har som sagt været kraftigt stigende siden 2010. Ressourceprioriteringen i forhold til vejledningsbehovet på STU-området har dog ikke ændret sig siden 2010, hvilket betyder et voldsomt pres på STU-vejledernes arbejdsopgaver. Hvis denne prioritering fortsætter, vil det fremover betyde lang ventetid i forhold til nye indstillinger og ringere opfølgning for igangværende STU-elever.

Skulle der som resultat af det igangværende STU-analysearbejde blive etableret lokale alternativer til STU, vil vejledningsbehovet stadig være til stede, og det vil derfor ikke medføre mindre vejledning til målgruppen.

Flygtningeproblematikken:

Erfaringer fra tidligere flygtningesager viser, at der for nogle af de unge flygtnings vedkommende vil være behov for en rimelig hurtig vejledningsproces, mens det for andres vedkommende vil være en løbende og til tider langvarig proces.

Vejledningsindsatsen starter ofte i modtageklasserne men visse unge flygtninge vil modtage vejledning direkte fra ungevejledere.

UU Vestsjællands samlede finansieringsgrundlag:

UU Vestsjælland har som et led i det tværkommunale samarbejde mellem Slagelse, Sorø og Ringsted indtil nu været finansieret ud fra samme grundtakst beregnet ud fra antallet af unge i UU's målgruppe. Der har i den sammenhæng ikke hidtil været fokuseret på de socioøkonomiske forskelle i de tre kommuner.

Ser man på netop de socioøkonomiske udfordringer og andelen af unge under 29 år, der kun har grundskolen som højeste uddannelsesniveau, så har Slagelse Kommune væsentligt større udfordringer i forhold til de andre kommuner i samarbejdet, uden at det hidtil har givet sig udslag i ressourcetildelingen.

Handlemuligheder

Model 1

Der indstilles til, at UU Vestsjællands vejledningsindsats på grundskoleområdet fremover består af:

- Kollektiv vejledning og gruppevejledning for alle elever i 8. – 10. kl.
- Individuel vejledning og vejledningsaktiviteter for ikke uddannelsesparate elever i 8. – 10. klasse.
- Koordinering og samarbejde om uddannelsesparathed-processen.
- Facilitering af uddannelsesparathed-vejledningsindsatser for de ikke uddannelsesparate elever.
- Koordinering af UJ-indsatserne (Undervisning i Uddannelse og Job) på skolerne.
- Netværkskoordinator og netværksfacilitator til ungdomsuddannelser og erhvervsliv.
- Sikring af overgangen fra grundskole og 10. kl. til ungdomsuddannelser.

Der indstilles til, at UU Vestsjællands grundindsats på ungevejledningsområdet fremover består af:

- Individuel vejledningsindsats for de 15 – 24 årige, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse og som ikke modtager vejledning i jobcenterregi og lignende.
- Særlig vejledningsfokus på de 15 – 17årige jvnf. Bekendtgørelse om pligt til udd.
- Fast åben vejledning i Ungehuset og i byområder.
- Styrket indsats for frafaldstruede unge jvnf. Vejledningsloven.

- Ansvar for målgruppevurderinger i forhold til unge der ønsker at påbegynde produktionskoler, EGU (Erhvervs-grunduddannelse) og KUU (Kombineret Ungdomsuddannelse).

Der indstilles til ,at UU Vestsjællands vejledningsindsats på STU-området tilpasses i forhold til det reelle behov. Det vil sige, at der ressourceregeres i budgettet, sådan at der kan tilføres $\frac{3}{4}$ ekstra vejlederressource til området.

Der indstilles til, at der afsættes ressourcer til at varetage vejledning til uddannelse og beskæftigelse for den gruppe af de kommende flygtninge, der hører under UU Vestsjællands målgruppe.

Model 2

Udvalget kan beslutte fremover at reducere budgettildelingen til uddannelsesvejledning ved UU Vestsjælland med udgangspunkt i gennemsnitsberegningen i lov- og cirkulæreprogrammet og uden at inkludere de i analyserne beskrevne socioøkonomiske og uddannelsesmæssige udfordringer for Slagelse Kommune.

Konsekvenserne vil være et øget pres på uddannelsesvejledningen i grundskolen, da lov- og cirkulæreprogrammets beregningsgrundlag er 20 % ikke uddannelsesparate i 8. klasse. Det reelle belastningsgrundlag i Slagelse er som nævnt 33 % ikke uddannelsesparate i 8. klasse.

Vurdering:

For at ovenstående nødvendige indsats i model 1 skal kunne realiseres, indstilles der til at nedskæringen på UU Vestsjællands område i 2015 trækkes tilbage, og at man for den kommende budgetperiode sikrer en styrket UU Vestsjællands vejledningsindsats for Slagelse Kommune set i lyset af kommunens socioøkonomiske og uddannelsesmæssige udfordringer og kommunens Børne- og ungepolitik.

Konsekvenserne af besparelser efter model 2 vil betyde, at det vil være vanskeligt at opfylde kravet om individuelle vejledningsforløb for de ikke uddannelsesparate da beregningsgrundlaget for lov- og cirkulærebeparelserne som beskrevet er 65 % lavere end det faktiske behov i Slagelse Kommune.

UU ikke vil kunne koordinere grundskoleindsatsen i forhold til UJ-indsatsen (Undervisningen i Uddannelse og Job), hvilket erfaringsmæssigt vil resultere i en nedprioritering af området fra skolernes side.

UU's samarbejde med lærerne i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse vil blive kraftigt beskåret med et ringere objektive vurderingsgrundlag til følge.

Derudover vil den kollektive vejledning blive væsentligt beskåret sammen med tiltag som forældrekurser, uddannelsesdage / uger og lignende.

På ungevejledningsområdet vil UU's engagementer i forskellige samarbejdsindsatser blive væsentligt beskåret og risikoen for, at flere unge ikke kommer i gang med uddannelse forøges væsentligt.

I forhold til UU's vejledningsforpligtigelse på STU-området vil en status quo af nuværende ressourcefordeling betyde forsinkelser på indstillinger i op til ½ år og mindre opfølgning på igangværende STU-forløb, hvilket betyder ringere kvalitetssikring af STU-forløb.

UU vil ikke have ressourcer til at forstå vejledning for unge flygtninge.

Målet for en styrket vejledningsindsats efter model 1 være, at flere unge vil påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Derved vil færre unge over 18 have behov for understøttelse i jobcenterregi og færre unge vil falde helt ud af uddannelsessystemet.

Beregninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråds analyse fra september 2013 om gevinsten ved at uddanne "de tabte unge" viser, at der vil være en offentlig gevinst på 2,5 mio. kr. pr. ung, der gennemfører en uddannelse.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Indstillingen vil betyde en ekstraudgift i budget 2015 på 114.000,- kr. og en regulering på 850.000,- kr. i forhold til budget 2015 for de kommende 3 budgetår i forbindelse med forøgede ressourcer til ungevejlednings- og STU-vejledningsindsatserne samt vejledningen af flygtninge.